

Bezpečnost ve školách

PdF:UBOK_0011 Prevence a řešení havarijních a krizových situací

Vladimír Strya

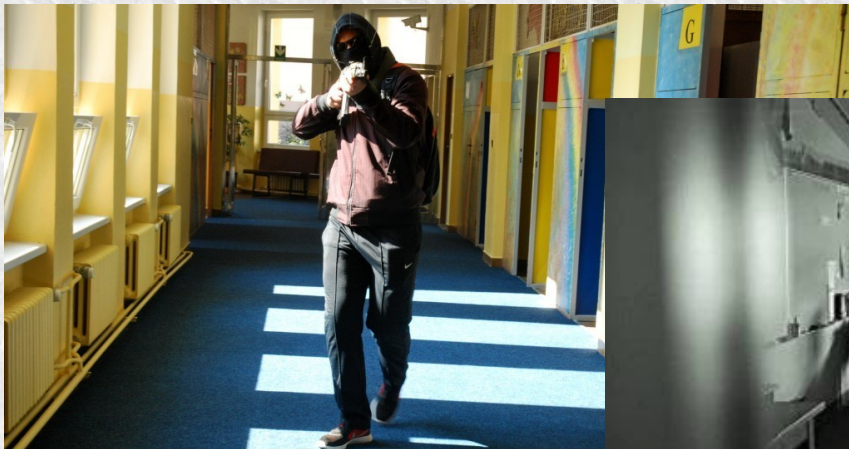
Aktivní střelec

- Aktivní střelec je agresivní, ozbrojená osoba (střelnou, bodnou, nebo sečnou zbraní či výbušným systémem), která ohrožuje život a zdraví ostatních
- Jeho jednání je afektivní, či promyšlené, nebo vyvolané psychickým onemocněním
- Mezi motivace patří pomsta za příkoří, ztráta zaměstnání, vyloučení ze studia, rasismus, extremismus, terorismus, náboženské přesvědčení, sociální a finanční důvody, sousedské vztahy
- Nemá v úmyslu vyjednávat ani se vzdát
- Jeho cílem je co největší počet obětí
- Jeho útok netrvá zpravidla déle než 20 minut

Nejčastější místa útoků

- Jsou to tzv. měkké cíle, což jsou místa s vysokou koncentrací osob, které se mohou pouze obtížně bránit
- Školy, kanceláře, nákupní centra, úřady, restaurace, nemocnice, ulice, dopravní prostředky hromadné přepravy osob

Příklady útoků v minulosti - zahraničí

- USA, Colorado - Columbine High School (1999), 15 mrtvých
- Německo - Erfurt gymnázium (2002), 17 mrtvých
- USA, Virginia - Virginia Tech School (2007), 33 mrtvých
- Německo, Stuttgart Winnenden - škola Albrechtville (2009), 16 mrtvých
- Slovensko, Bratislava - sídliště Děvínská Nová Ves (2010), střelec Harman, 8 mrtvých
- Norsko, Oslo a ostrůvek Utoya (2011), střelec Breivik, 77 mrtvých

Příklady útoků v minulosti u nás

- Kunovice, administrativní budova (2011) – střelec Karel Musela, 2 mrtví
- Žďár nad Sázavou, Střední škola obchodu a služeb (2014) – útočnice s nožem, Barbora Orlová, 1 mrtvý student, v minulosti již v jiné škole útočila a vzala rukojmí
- Uherský Brod, restaurace Družba (2015) – střelec Zdeněk Kovář, 9 mrtvých

Situace se zabezpečením ve školách

- Za posledních 5 let znatelné zlepšení v oblasti zabezpečení
- Vě většině základních a středních škol nastaven režim uzamykání všech vstupů a systém ohlašování, vyzvedávání a doprovodu návštěv v areálu školy oprávněnou osobou.
- V době příchodů a odchodů žáků a studentů, dozor u vstupů, přilehlých míst
- Není jednotná koncepce přípravy a prevence ve vztahu k takovým situacím
- Není předmět pro žáky a studenty, který by tuto problematiku komplexně obsáhl

Zabezpečení ve školách - doporučení

- Režimové zabezpečení všech vstupů (systémové i časové)
- Instalace čipových turniketů pro autorizaci vstupu umožní přehled o počtech osob v areálu například v případě evakuace.

- Dříve proskolené osoby při hromadném příchodu a odchodu žáků
- Vpuštění a doprovody návštěv oprávněnou osobou, označení návštěv viditelně visačkou
- Učitel by měl mít vždy možnost uzamknout jakoukoli učebnu například režimovým centrálním klíčem

Zabezpečení ve školách

- Nedoporučuji zavádění bezpečnostních detekčních rámců a rentgenových tunelů pro tašky a zavazadla
- Jejich obsluha, dohledávání a identifikace předmětů je náročná i pro specialisty z řad policie, průchod osob je značně zpomalen, pořizovací náklady jsou značné

Prevence ve školách

- Funkční plán pro krizové situace – navázání spolupráce s nejbližšími součástmi PČR a HZS. Zpracovat metodiku postupu evakuace, systém úniku, bezpečná shromaždiště
- Povinná školení pro pedagogické pracovníky a ostatní zaměstnance škol
- Pro žáky a studenty námětová cvičení
- Ve spolupráci s PČR modelové situace, instruktáže, praktické nácviky

Prevence ve školách

- Zavedení předmětu který bude komplexně pokrývat vzdělávání pro oblast bezpečnosti, první pomoci a krizových situací

Činnost při napadení školy aktivním střelcem

- Pokud možno zachovat ticho a snažit se zorientovat odkud přichází střelba, hluk, odhadnout směr, vzdálenost, v přítomnosti pedagoga se žáci řídí jeho pokyny
- Při případném úniku postupovat opačným směrem, než odkud zní střelba
- V případě využití únikového východu opustit budovu a ukrýt se v dostatečné vzdálenosti od ní, za betonovou, kovovou nebo terénní překážku
- Odtud přivolat pomoc přes tísňovou linku 158

Činnost při napadení školy aktivním střelcem

- V případě nemožnosti úniku se uschovat v učebně, tuto by měl mít učitel vždy možnost zevnitř uzamknout
- Není-li možnost uzamčení, zabarikádovat vstup, podložit kliku, použít židle, lavice, stojany, skříňky
- Schovat, skrčit se za sloupy, zděné výčnělky, lavice a tím maximálně snížit střelci mít možnost přehledu o osobách a mířit na ně
- Nebýt v prostoru za dveřmi, dodržovat ticho, mobilní telefony v tichém režimu

Činnost při napadení školy aktivním střelcem

- V úkrytu, či zamčené učebně vyčkat příchodu policejních sil a dbát jejich výzev
- Při nevyhnutelném kontaktu s útočníkem využít s razancí předmětů, židlí, stojanů apod. a zaútočit i skupinově a intenzivně s důrazem na jeho hlavu a ruce se zbraní, při tom využít jeho ochromení ke svému a skupinovému úniku

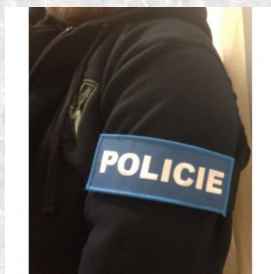
Činnost při napadení školy aktivním střelcem

- Policejní hlídky postupující budovou mají za cíl eliminaci útočníka, nebudou ošetřovat zraněné, proto při kontaktu s nimi dát ruce před sebe, dlaněmi nahoru, aby se přesvědčili že nemáte zbraň a pokud jste schopni, dát jim informace, kde je útočník, případně kolik jich je, jeho popis, jakou má zbraň
- Ošetřování zraněných provádějí až skupiny postupující za prvosledovými hlídkami v již pokrytých a zabezpečených prostorách

Činnost při napadení školy aktivním střelcem

- V budově se můžeme setkat s policisty z různých útvarů. Prvotní postup budovou a eliminaci střelce provádějí ti, kteří se na místo dostaví jako první. Mohou to být policisté ve stejnokroji, v zásahových kombinézách, v reflexních oděvech dopravní policie, nebo i v civilním oděvu, pouze s páskami policie na rukávech. Je proto důležité dopředu alespoň v základu vědět jaké označení policie používá (i kvůli možné záměně s útočником)

Činnost při napadení školy aktivním střelcem

- Při evakuaci a opouštění budovy dbáme výzev a pokynů zasahujících policistů, zpravidla postupujeme v řadě za sebou, přičemž držíme osobu před sebou za její ramena, případně máme svoje ruce natažené před sebou dlaněmi nahoru.

Činnost při napadení školy aktivním střelcem

- Neprodleně, jakmile to okolnosti dovolí a prostory jsou propátrané a bezpečné, je poskytována první pomoc zraněným osobám

Instruktažní video: <https://www.youtube.com/watch?v=seKy2nXDx7s>

Tísňová volání

- Pro zvládnutí krizových situací je důležité znát telefonní čísla tísňového volání na jednotlivé složky Integrovaného záchranného systému
- **158** Policie České republiky
- **155** Zdravotnická záchranná služba
- **150** Hasičský záchranný sbor České republiky
- **156** Městská policie
- **112** Jednotné evropské číslo tísňového volání

Tísňová volání

- 158, 155, 150 jsou tísňové linky národní
- 112 je linka evropská, která je v ČR obsluhována ze strany Hasičského záchranného sboru České republiky
- Pravidlem je, že voláme právě tu linku, kterou potřebujeme, zabráníme tak zbytečnému prodlení při předávání mezi operátory. V případě oznamování trestného činu nás také na lince 158 dokáže lépe vytěžit operátor policista, než hasič na lince 112 nebo 150 a naopak.
- Všechna tato tísňová čísla jsou bezplatná. Linku 112 můžeme volat i v případě že v telefonu nemáme vloženou SIM kartu

Národní linky tísňového volání a jednotné evropské číslo tísňového volání 112

150/112

158

155

Tísňová volání

- Při volání na tísňovou linku je třeba být věcný a stručný
- Představím se a uvedu odkud volám
- Sdělím, co se stalo (rozsah, počet postižených osob, škoda, popis události)
- Sdělím, kde se to stalo (adresa, silnice, kilometr, směr)
- Odpovídám co nejdříve na otázky operátora
- Po ukončení hovoru jsem připraven na případné zpětné ověřující, nebo upřesňující volání, telefon neodkládám

Závěr

Doufám, že s problematikou aktivního střelce se budeme dále setkávat pouze na cvičeních a v modelových situacích

Děkuji za pozornost

